

ЗАКОН О ДОПРИНОСИМА ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

(„Службени гласник РС“ број 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21)

Пречишћен текст закључно са изменама из „Службеног гласника РС“ број 118/21 које су у примени од 01/01/2022

(измене у чл.: 44, 45, 45в, 45д, 45ђ, 45е, 64в);
- осим чл.: 45ж , 45з - у примени од 01/03/2022.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се доприноси за обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: доприноси), обвезници доприноса, основице доприноса, стопе доприноса, начин обрачунавања и плаћања доприноса, као и друга питања од значаја за утврђивање и плаћање доприноса.

Члан 2.

Доприносима се обезбеђују средства за финансирање обавезног социјалног осигурања, и то:

- 1) пензијског и инвалидског осигурања;
- 2) здравственог осигурања;
- 3) осигурања за случај незапослености.

Члан 3.

Доприноси, у смислу овог закона, јесу:

- 1) за пензијско и инвалидско осигурање:
 - (1) допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање;
 - (2) додатни допринос за стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем у складу са законом;
 - (3) допринос за случај инвалидности и телесног оштећења по основу повреде на раду и професионалне болести у случајевима утврђеним законом;
- 2) за здравствено осигурање:
 - (1) допринос за обавезно здравствено осигурање;
 - (2) допринос за случај повреде на раду и професионалне болести у случајевима утврђеним законом;
- 3) за осигурање за случај незапослености - допринос за обавезно осигурање за случај незапослености.

Члан 4.

Средства доприноса су јавни приход, под контролом и на располагању организација за обавезно социјално осигурање, основаних законима који уређују систем обавезног социјалног осигурања, за намене утврђене у складу са тим законима.

Члан 5.

Ако су доприноси који су уређени овим законом на друкчији начин уређени другим законом, примењују се одредбе овог закона.

II. ДЕФИНИЦИЈЕ ПОЈМОВА

Члан 6.

Изрази који се користе у овом закону имају следеће значење:

- 1) Обвезник доприноса је осигураник и послодавац или исплатилац прихода, на чији терет се плаћа допринос;
- 2) Обвезник обрачунавања, односно плаћања доприноса је осигураник и послодавац, односно други исплатилац прихода који је дужан да обрачуна, односно плати допринос у своје име и у своју корист или у своје име, а у корист осигураника;
- 3) Осигураник је физичко лице обавезно осигурано према законима који уређују систем обавезног социјалног осигурања;
- 4) Запослени је осигураник - физичко лице које у радном односу обавља послове за послодавца према законима који уређују радне односе;
- 5) Упућени радник је осигураник - запослени који за послодавца са седиштем у Републици Србији (у даљем тексту: Република) обавља послове у другој држави или је на раду у дипломатском или конзуларном представништву или у међународној организацији у иностранству;
- 6) Домаћи држављанин запослен у иностранству је осигураник запослен у иностранству код иностраног послодавца ако за то време није обавезно осигуран код страног носиоца осигурања или ако права из обавезног социјалног осигурања, по прописима те државе, не може остварити или користити ван њене територије;
- 7) Иностранци пензионер је осигураник - домаћи држављанин који прима пензију, инвалиднину или ренту искључиво од иностраног носиоца осигурања;
- 8) Лице које обавља привремене и повремене послове је осигураник који обавља послове по уговору о привременим и повременим пословима, закљученом у складу са законом који уређује радне односе, и по том основу остварује уговорену накнаду;
- 9) Волонтер је физичко лице које, у складу са законом који уређује волонтирање, обавља рад у оквиру организованог добровољног пружања услуге или обављања активности од општег интереса, за опште добро или за добро другог лица, без права на новчану накнаду или другу имовинску корист;
- 9а) Лице на стручном оспособљавању и усавршавању је физичко лице које, у складу са законом који уређује рад, обавља рад по основу уговора о стручном оспособљавању и усавршавању или другог уговора, без заснивања радног односа;
- 10) Послодавац је правно, односно физичко лице или други правни субјекат које је обвезник доприноса, обвезник обрачунавања и плаћања доприноса за запослене, лица која обављају привремене и повремене послове и за изабрана, именована и постављена лица која остварују разлику зараде, односно плате. Послодавцем се сматра и задруга, за лица која обављају привремене и повремене послове преко задруге;
- 11) Задруга је омладинска или студентска задруга основана у складу са законом који уређује задруге;
- 12) Исплатилац прихода је послодавац, друго правно, односно физичко лице или други правни субјекат које је дужно да у име и у корист осигураника или у своје име, а у корист осигураника обрачуна и плати допринос истовремено са исплатом прихода на које се плаћа допринос;
- 13) Самостална делатност је привредна, професионална или друга делатност коју обавља: предузетник, оснивач односно члан привредног друштва, самостални уметник, свештеник и верски службеник;
- 14) Предузетник је осигураник - физичко лице које обавља самосталну привредну, професионалну или другу делатност у складу са законом по основу које плаћа порез на доходак грађана на приходе од самосталне делатности;

15) Оснивач, односно члан привредног друштва је осигураник - физичко лице које ради у привредном друштву чији је оснивач односно члан, без обзира да ли је са привредним друштвом засновало радни однос. Под радом се, поред радног односа, подразумева и представљање и заступање привредног друштва на основу уписа у регистар надлежне организације;

16) Самостални уметник је осигураник - физичко лице које самостално, у виду занимања, обавља уметничку делатност и коме је репрезентативно удружење у култури утврдило статус лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе, у складу са законом који уређује област културе, ако није осигурано по другом основу;

17) Лице које остварује уговорену накнаду је физичко лице које обавља послове по основу уговора о делу, ауторског уговора, уговора о допунском раду и другог уговора или по неком другом основу, а за извршен рад остварује уговорену накнаду, односно накнаду за рад (у даљем тексту: уговорена накнада);

18) Уговорена накнада је накнада за рад у којој су садржани порез и доприноси који се плаћају на терет лица која остварују ту накнаду;

19) Накнада по основу инвалидности је накнада која се по основу преостале радне способности и опасности од настанка инвалидности остварује, као стечено право по закону који уређује обавезно пензијско и инвалидско осигурање, из средстава организације за обавезно пензијско и инвалидско осигурање;

20) Новчана накнада је накнада која се остварује за време незапослености из средстава организације надлежне за запошљавање, а у којој су садржани доприноси који се плаћају на терет лица које остварује ту накнаду;

21) Накнада зараде је накнада која се остварује као право из средстава организације обавезног здравственог осигурања, као и накнада по основу закона који уређује финансијску подршку породици са децом;

22) Пољопривредник је осигураник који обавља пољопривредну делатност;

23) Лице укључено у обавезно осигурање је физичко лице које се на свој захтев укључило у обавезно социјално осигурање у складу са законом;

23а) Лице за које се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике је осигураник - физичко лице које, у смислу закона који уређује систем обавезног здравственог осигурања и под условима прописаним тим законом: припада групацији становништва која је изложена повећаном ризику обољевања; лице чија је здравствена заштита потребна у вези са спречавањем, сузбијањем, раним откривањем и лечењем болести од већег социјално-медицинског значаја; као и лице које је у категорији социјално угроженог становништва, ако не испуњава услове за стицање својства осигураника по другом основу сагласно том закону, или ако права из обавезног здравственог осигурања не остварује као члан породице осигураника - а за које се у буџету Републике, према закону који уређује систем обавезног здравственог осигурања, обезбеђују средства за уплату доприноса за обавезно здравствено осигурање;

24) Допринос из основице је износ доприноса који обрачунава, обуставља и плаћа послодавац, односно други исплатилац прихода у име и у корист осигураника;

25) Допринос на основицу је износ доприноса који обрачунава и плаћа послодавац, односно други исплатилац прихода у своје име, а у корист осигураника или осигураник који сам за себе плаћа допринос;

26) Месечна основица доприноса је износ на који се обрачунавају и плаћају доприноси за један календарски месец осигурања;

27) Најнижа месечна основица доприноса је најнижи износ на који се обрачунавају и плаћају доприноси за један календарски месец осигурања;

28) Највиша месечна основица доприноса је највиши износ на који се обрачунавају и плаћају доприноси за један календарски месец осигурања;

29) Највиша годишња основица доприноса је највиши износ на који се обрачунавају и плаћају доприноси по свим основима за календарску годину осигурања;

30) Просечна месечна зарада у Републици је просечан износ месечне зараде исплаћене по запосленом у Републици у одређеном периоду према објављеним подацима републичког органа надлежног за послове статистике;

31) Просечна годишња зарада у Републици је просечан износ годишње зараде исплаћене по запосленом у Републици у години за коју се доприноси обрачунавају и плаћају, према објављеним подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

III. ОБВЕЗНИЦИ ДОПРИНОСА

Члан 7.

Обвезници доприноса за пензијско и инвалидско осигурање су осигураници, у складу са законом који уређује систем обавезног пензијског и инвалидског осигурања, и то:

- 1) запослени;
- 2) изабрана, именована и постављена лица која остварују разлику зараде, односно плате;
- 3) лица која обављају привремене и повремене послове по уговору закљученом непосредно са послодавцем, односно преко задруге осим лица до навршених 26 година живота ако су на школовању;
- 4) лица која остварују накнаду зараде по закону који уређује финансијску подршку породици са децом;
- 5) лица која остварују накнаду зараде по закону који уређује обавезно здравствено осигурање;
- 6) предузетници;
- 7) оснивачи, односно чланови привредног друштва;
- 8) пољопривредници;
- 9) лица која остварују уговорену накнаду;
- 10) самостални уметници;
- 11) свештеници и верски службеници;
- 12) лица која остварују новчану накнаду по закону који уређује запошљавање и осигурање за случај незапослености;
- 13) домаћи држављани запослени у иностранству;
- 14) лица укључена у обавезно осигурање, у складу са законом;
- 15) други осигураници, у складу са законом који уређује систем обавезног пензијског и инвалидског осигурања.

Обвезници доприноса на основицу, за осигуранике из става 1. тач. 1) до 5) овог члана су и послодавци, односно други исплатиоци прихода на исту основицу као и осигураници, а по стопи прописаној овим законом.

Члан 8.

Обвезници доприноса за здравствено осигурање су осигураници у складу са законом који уређује систем обавезног здравственог осигурања, и то:

- 1) запослени;
- 2) изабрана, именована и постављена лица која остварују разлику зараде, односно плате;

- 3) лица која обављају привремене и повремене послове по уговору;
- 4) лица која остварују накнаду зараде по закону који уређује финансијску подршку породици са децом;
- 5) лица која остварују накнаду зараде по закону који уређује обавезно здравствено осигурање;
- 6) предузетници;
- 7) оснивачи, односно чланови привредног друштва;
- 8) пољопривредници;
- 9) самостални уметници;
- 10) свештеници и верски службеници;
- 11) брисана ("Службени гласник РС", број 5/09) ;
- 12) лица која остварују новчану накнаду по закону који уређује запошљавање и осигурање за случај незапослености;
- 13) домаћи држављани запослени у иностранству;
- 14) инострани пензионери;
- 15) страни држављани за време школовања или стручног усавршавања на територији Републике;
- 15а) лица за која се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике;
- 16) други осигураници, у складу са законом који уређује систем обавезног здравственог осигурања.

Обвезници доприноса на основицу, за осигуранике из става 1. тач. 1) до 5) овог члана су и послодавци, односно други исплатиоци прихода, по истој стопи и на исту основицу као и ти осигураници.

Обвезници доприноса на основицу су послодавци за:

- 1) запослене за време неплаћеног одсуства у складу са законом који уређује систем обавезног здравственог осигурања;
- 2) стране држављане који на територији Републике раде код домаћег послодавца на основу посебног уговора о размени стручњака или споразума о међународној техничкој сарадњи.

Обвезници доприноса на основицу су исплатиоци пензија и накнада по основу инвалидности по закону који уређује обавезно пензијско и инвалидско осигурање.

Обавеза плаћања доприноса на основицу, за осигуранике из става 1. тачка 15а) овог члана извршава се на терет средстава буџета Републике, сагласно закону који уређује систем обавезног здравственог осигурања.

Члан 9.

Обвезници доприноса за осигурање за случај незапослености су осигураници у складу са законом који уређује систем обавезног осигурања за случај незапослености, и то:

- 1) запослени;
- 2) изабрана, именована и постављена лица која остварују разлику зараде, односно плате;
- 3) лица која обављају привремене и повремене послове по уговору;
- 4) лица која остварују накнаду зараде по закону који уређује финансијску подршку породици са децом;
- 5) лица која остварују накнаду зараде по закону који уређује обавезно здравствено осигурање;
- 6) предузетници;
- 7) оснивачи, односно чланови привредног друштва;

8) други осигураници, у складу са законом који уређује систем обавезног осигурања за случај незапослености.

Члан 10.

Послодавац је обвезник додатног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за стаж осигурања који се запосленом рачуна са увећаним трајањем, у складу са законом.

Предузетник је обвезник додатног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем, а који као осигураник остварује у складу са законом.

Члан 11.

Обвезници доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за случај инвалидности и телесног оштећења по основу повреде на раду и професионалне болести и доприноса за здравствено осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести, у случајевима утврђеним законом јесу:

1) задруга - за лица која, у складу са законом, обављају привремене и повремене послове преко задруге, у складу са законима који уређују систем обавезног социјалног осигурања;

2) организација за запошљавање - за лица која, у складу са законом који уређује запошљавање и осигурање за случај незапослености, упути на додатно образовање и обуку;

3) орган, организација или установа (школа, факултет и др.) или друго лице - код које се ученик или студент налази на обавезном производном раду, професионалној пракси, практичној настави или учењу кроз рад у систему дуалног образовања;

4) организатор волонтирања у складу са законом који уређује волонтирање - за волонтера;

4а) послодавац у складу са законом који уређује рад - за лице на стручном оспособљавању и усавршавању;

5) други правни субјекти, у складу са законима који уређују систем обавезног социјалног осигурања.

Члан 12.

Када осигураник остварује приходе по више различитих основа (радни однос, самостална делатност, уговори и др.), допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање обрачунава се и плаћа по свим тим основима, до износа највише годишње основице доприноса, у складу са овим законом.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, обавеза обрачунавања и плаћања доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање по основу запослења, односно по основу самосталне делатности искључује обавезу плаћања доприноса по основу пољопривредне делатности.

IV. ОСНОВИЦЕ ДОПРИНОСА

Члан 13.

Основица доприноса за запослене и за послодавце је зарада, односно плата и накнада зараде, односно плате у складу са законом који уређује радне односе, општим актом и уговором о раду, односно решењем надлежног органа (у даљем тексту: зарада).

Основица доприноса за запослене и за послодавце из става 1. овог члана не умањује се за неопорезиви износ из члана 15а став 2. Закона о порезу на доходак грађана.

Основица доприноса за запослене и за послодавце је и износ који представља збир премије за добровољно здравствено осигурање коју послодавац на терет сопствених средстава плаћа за запослене - осигуранике укључене у добровољно здравствено осигурање у Републици у складу са прописима који уређују добровољно здравствено осигурање и пензијског доприноса у добровољни пензијски фонд који послодавац на терет сопствених средстава плаћа за запослене - чланове добровољног пензијског фонда у складу са прописима који уређују добровољне пензијске фондове и пензијске планове, умањен за износ од 5.214 ^[2] динара месечно.

Основица из ст. 1. до 3. овог члана за послодавце је и основица додатног доприноса за стаж осигурања који се запосленом рачуна са увећаним трајањем у складу са законом.

Изузетно од става 1. овог члана, у основицу доприноса за запослене и за послодавце не урачунавају се примања која запослени оствари од послодавца, на која се не плаћа порез на зараде сагласно закону којим се уређује порез на доходак грађана.

Члан 14.

Основица доприноса за упућене раднике, ако нису обавезно осигурани по прописима државе у коју су упућени или ако међународним уговором није друкчије одређено, као и за послодавце, је износ зараде коју би, у складу са законом, општим актом и уговором о раду, остварили у Републици на истим или сличним пословима.

Основица доприноса из става 1. овог члана не може бити нижа од двоструке најниже месечне основице доприноса из члана 37. овог закона.

Члан 15.

Основица доприноса за домаће држављане који су на територији Републике запослени код страних или међународних организација и установа, страних дипломатских и конзуларних представништава или код страних правних или физичких лица, ако међународним уговором није друкчије одређено, и за стране држављане и лица без држављанства који су на територији Републике запослени код страних правних или физичких лица, ако међународним уговором није друкчије одређено, односно код међународних организација и установа и страних дипломатских и конзуларних представништава, ако је такво осигурање предвиђено међународним уговором, као и за послодавце је зарада.

Члан 15а

Основица доприноса за запослене и за послодавце, за новонастањеног обвезника по основу чије зараде се остварује право на умањење основице пореза на зараде сагласно закону којим се уређује порез на доходак грађана, је зарада умањена за 70%.

Право на умањење основице из става 1. овог члана може да се оствари за оног новонастањеног обвезника који испуњава услов да се сматра осигураником сагласно законима којима се уређује обавезно социјално осигурање, као и за потребе примене уговора о социјалном осигурању које Република примењује са другим државама.

Члан 16.

Основица доприноса за лица која обављају привремене и повремене послове, као и за послодавце је уговорена накнада по том основу.

Члан 17.

Основица доприноса за изабрана, именована и постављена лица која, поред зараде код послодавца код кога су у радном односу, остварују и разлику зараде, односно

плате за време обављања јавне функције, као и за исплатиоце је та разлика зараде, односно плате.

Члан 18.

Основица доприноса за осигуранике који остварују накнаду зараде за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета у складу са законом који уређује финансијску подршку породици са децом, као и за исплатиоце накнаде је износ накнаде зараде.

Члан 19.

Основица доприноса за осигуранике који остварују накнаду зараде по основу привремене спречености за рад из средстава обавезног здравственог осигурања, у складу са законом, као и за исплатиоце накнаде је износ накнаде зараде.

Члан 20.

Основица доприноса за исплатиоце пензије и накнаде по основу инвалидности из средстава организације за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, у складу са законом, је износ пензије, односно накнаде.

Члан 21.

Основица доприноса за осигуранике који остварују новчану накнаду из средстава организације надлежне за запошљавање, у складу са законом, је износ новчане накнаде.

Члан 22.

Основица доприноса за предузетнике који у складу са законом који уређује порез на доходак грађана порез плаћају на стварни приход је:

- 1) месечни износ личне зараде у смислу закона који уређује порез на доходак грађана, или
- 2) опорезива добит ако предузетник не исплаћује личну зараду из тачке 1) овог става.

Ако предузетник исплаћује личну зараду основица доприноса утврђује се у складу са чланом 13. ст. 2. и 3. овог закона.

За предузетнике који порез плаћају на паушално утврђени приход основица доприноса је паушално утврђен приход у складу са законом који уређује порез на доходак грађана.

Основица из ст. 1. до 3. овог члана за предузетнике је и основица додатног доприноса за стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем, а који предузетник остварује у складу са законом.

Члан 23.

Основица доприноса за осниваче, односно чланове привредног друштва је најмање најнижа месечна основица из члана 37. овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана, основица доприноса за осниваче, односно чланове привредног друштва који су засновали радни однос са привредним друштвом чији су оснивачи, односно чланови је зарада у складу са чланом 13. овог закона.

Члан 24.

Брисан („Службени гласник РС“ број 47/13)

Члан 25.

Основица доприноса за самосталне уметнике је опорезиви приход по основу обављања уметничке делатности на који се плаћа порез на доходак грађана, по закону који уређује порез на доходак грађана, остварен у години за коју се утврђују и плаћају доприноси.

До коначног утврђивања опорезивог прихода из става 1. овог члана, самостални уметници плаћају тромесечно аконтацију доприноса на основуцу коју, у зависности од висине очекиваних прихода у текућој години, одреде у једном од следећих износа помноженим коефицијентом три:

- 1) најнижа основица доприноса из члана 38. овог закона;
- 2) просечна месечна зарада у Републици исплаћена по запосленом у претходној години;
- 3) двострука просечна месечна зарада у Републици исплаћена по запосленом у претходној години;
- 4) четворострука просечна месечна зарада у Републици исплаћена по запосленом у претходној години.

Члан 26.

Основица доприноса за свештенике и верске службенике је један од износа на који осигураника, полазећи од дужности на коју је осигураник распоређен, његове школске спреме, година радног стажа и других критеријума садржаних у унутрашњем законодавству цркве, односно верске заједнице, одреде црква, односно верска заједница, и то:

- 1) најнижа месечна основица доприноса из члана 38. овог закона помножена коефицијентом у распону од 1 до 5;
- 2) просечна месечна зарада у Републици исплаћена по запосленом у претходној години помножена коефицијентом у распону од 1 до 5.

Основицу из става 1. овог члана црква, односно верска заједница одређује у сарадњи са надлежном организацијом за обавезно социјално осигурање, која податке о томе за сваког осигураника доставља надлежној организационој јединици Пореске управе, у року од 15 дана од дана стицања својства осигураника.

Основица одређена за одређеног осигураника у смислу ст. 1. и 2. овог члана не може се мењати у току текуће године, а може се изменити за наредну годину, под условом да подаци о измењеној основици доприноса буду достављени надлежној организационој јединици Пореске управе до 15. фебруара године за коју се утврђује обавеза.

Члан 27.

Основица доприноса за пољопривреднике који су у складу са законом који уређује порез на доходак грађана обвезници пореза на приходе од самосталне делатности је:

- 1) месечни износ личне зараде у смислу закона који уређује порез на доходак грађана, или
- 2) опорезива добит ако пољопривредник не исплаћује личну зараду из тачке 1) овог става.

Ако пољопривредник из става 1. овог члана исплаћује личну зараду основица доприноса утврђује се у складу са чланом 13. ст. 2. и 3. овог закона.

Основица доприноса за пољопривреднике, осим пољопривредника из става 1. овог члана, је најнижа месечна основица из члана 38. овог закона.

Члан 28.

Основица доприноса за лица која остварују уговорену накнаду је опорезиви приход од уговорене накнаде у складу са законом који уређује порез на доходак грађана.

Члан 29.

Основица доприноса за лица укључена у обавезно социјално осигурање су основице прописане актом организације за обавезно социјално осигурање, на који сагласност даје Влада Републике Србије.

Члан 30.

Основица доприноса за домаће држављане запослене у иностранству је просечна месечна зарада у Републици исплаћена у четвртном кварталу претходне године, према објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Члан 31.

Основица доприноса за иностране пензионере је износ пензије, инвалиднине или ренте остварене у месецу за који се допринос утврђује, односно плаћа.

Пензија, инвалиднина или рента која се прима у страној валути, ради утврђивања основице доприноса из става 1. овог члана, прерачунава се у динарску противвредност по званичном средњем курсу Народне банке Србије важећем последњег дана у месецу за који се допринос утврђује, односно плаћа.

Члан 32.

Основица доприноса за послодавце за запосленог на неплаћеном одсуству је зарада коју би тај запослени остварио да је на раду.

Члан 33.

Основица доприноса за послодавца за стране држављане који на територији Републике раде код домаћег послодавца на основу посебног уговора о размени стручњака или споразума о међународној техничкој сарадњи је просечна месечна зарада у Републици исплаћена у четвртном кварталу претходне године, према објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Члан 34.

Основица доприноса за стране држављане за време школовања или стручног усавршавања на територији Републике је просечна месечна зарада у Републици исплаћена по запосленом у четвртном кварталу претходне године.

Члан 35.

Основице доприноса за обвезнике из члана 11. овог закона за пензијско и инвалидско осигурање за случај инвалидности и телесног оштећења по основу повреде на раду и професионалне болести и доприноса за здравствено осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести, у случајевима утврђеним законом је најнижа месечна основица доприноса, односно уговорена накнада ако се остварује и ако је виша од најниже месечне основице доприноса.

Члан 35а

Брисан („Службени гласник РС“ број 5/09)

Члан 35б

Основица доприноса за обавезно здравствено осигурање лица за која се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике, је месечна основица доприноса коју

чини износ од 15% просечне месечне зараде у Републици исплаћене по запосленом у претходној години, према објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Износ месечне основице доприноса из става 1. овог члана, сваке године објављује министар надлежан за послове финансија, а служи за обрачун и плаћање доприноса за обавезно здравствено осигурање почев од првог јануара године за коју се доприноси утврђују и плаћају.

V. НАЈНИЖА И НАЈВИШЕ ОСНОВИЦЕ ДОПРИНОСА

1. Најнижа месечна основица доприноса

Члан 36.

Месечна основица доприноса не може бити нижа од најниже месечне основице доприноса.

Ако је основица доприноса, прописана овим законом, нижа од најниже месечне основице доприноса, обрачун и плаћање доприноса врши се на најнижу месечну основицу доприноса, ако овим законом није друкчије уређено.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, најнижа месечна основица доприноса не примењује се код обрачуна и плаћања доприноса на основице из чл. 17. до 21. и чл. 28. и 35б овог закона.

Члан 37.

Најнижу месечну основицу доприноса чини износ од 35% просечне месечне зараде у Републици исплаћене, односно остварене у периоду за претходних 12 месеци почев од месеца септембра у текућој години, за који период су објављени подаци републичког органа надлежног за послове статистике, ако овим законом није друкчије одређено.

Износ најниже месечне основице, из става 1. овог члана, сваке године објављује министар надлежан за послове финансија, а примењује се од првог дана наредног месеца по објављивању тог износа.

Члан 38.

Најнижу месечну основицу доприноса за осигуранике из чл. 25 , 26. и 27. овог закона чини износ од 35% просечне месечне зараде у Републици исплаћене, односно остварене у периоду за претходних 12 месеци почев од месеца септембра у години која претходи години за коју се утврђују и плаћају доприноси, према објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Износ најниже месечне основице из става 1. овог члана, сваке године објављује министар надлежан за послове финансија, а служи за обрачун и плаћање доприноса почев од првог јануара године за коју се доприноси утврђују и плаћају.

Члан 39.

Када је период за који се обрачунава допринос краћи од месец дана, а испуњени су услови за примену најниже месечне основице доприноса, обрачун доприноса се врши на сразмерни износ најниже месечне основице доприноса.

Када запослени ради са скраћеним радним временом по основу инвалидности у складу са решењем надлежне организације за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, а испуњени су услови за примену најниже месечне основице доприноса по

основу зараде и других примања из члана 13. овог закона, обрачун доприноса врши се на сразмеран износ најниже месечне основице доприноса.

Сразмерни износ најниже месечне основице доприноса утврђује се од најниже месечне основице доприноса сразмерно броју дана, односно броју часова рада у месецу за који постоји обавеза обрачуна доприноса.

Члан 40.

За запосленог који ради са непуним радним временом код једног послодавца, а зарада коју остварује је нижа од најниже месечне основице доприноса, основица доприноса је најнижа месечна основица доприноса.

За запосленог који ради са непуним радним временом код два или више послодаваца, сваки послодавац обрачунава и плаћа доприносе на зараду коју запослени остварује код тог послодавца, ако је та зарада једнака или виша од сразмерног износа најниже месечне основице доприноса који се утврђује сразмерно радном времену запосленог код тог послодавца у односу на пуно радно време.

Ако запослени ради са непуним радним временом код два или више послодаваца, послодавац код којег остварује зараду нижу од сразмерног износа најниже месечне основице доприноса који се утврђује сразмерно радном времену запосленог код тог послодавца у односу на пуно радно време, обрачунава и плаћа доприносе на сразмерни износ најниже месечне основице доприноса.

2. Највиша месечна основица доприноса

Члан 41.

Ако је прописана основица доприноса виша од највише месечне основице доприноса, обрачун и плаћање доприноса врши се на највишу месечну основицу доприноса.

Изузетно од става 1. овог члана, највиша месечна основица доприноса не примењује се код обрачуна и плаћања доприноса на основице из члана 28. овог закона.

Када је период за који се обрачунава допринос краћи од месец дана или када запослени ради са скраћеним или непуним радним временом, а испуњени су услови за примену највише месечне основице доприноса, обрачун доприноса се врши на износ највише месечне основице доприноса.

Члан 42.

Највишу месечну основицу доприноса чини петоструки износ просечне месечне зараде у Републици исплаћене, односно остварене у периоду за претходних 12 месеци почев од месеца септембра у текућој години, за који период су објављени подаци републичког органа надлежног за послове статистике, ако овим законом није друкчије одређено.

Износ највише месечне основице, из става 1. овог члана, сваке године објављује министар надлежан за послове финансија, а примењује се од првог дана наредног месеца по објављивању тог износа.

3. Највиша годишња основица доприноса

Члан 43.

Највишу годишњу основицу доприноса чини збир износа 12 месечних основица из члана 42. овог закона.

Износ највише годишње основице, из става 1. овог члана, сваке године објављује министар надлежан за послове финансија.

VI. СТОПЕ ДОПРИНОСА

Члан 44.

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси јесу:

- 1) за обавезно пензијско и инвалидско осигурање - 25%;
- 2) за обавезно здравствено осигурање - 10,3%;
- 3) за осигурање за случај незапослености - 0,75%.

Када се доприноси плаћају истовремено из основице и на основицу, обрачун доприноса врши се по следећим стопама:

- 1) за обавезно пензијско и инвалидско осигурање - 14% за лица из члана 7. став 1. тач. 1) до 5) овог закона, а 11% за послодавца, односно другог исплатиоца прихода лицима из члана 7. став 1. тач. 1) до 5) овог закона;
- 2) за обавезно здравствено осигурање - 5,15%.

Допринос за осигурање за случај незапослености плаћа се из основице по стопи од 0,75%.

Члан 45.

Послодавац - правно лице, предузетник, предузетник паушалац или предузетник пољопривредник, који запосли ново лице има право на повраћај дела плаћених доприноса за обавезно социјално осигурање, на терет запосленог и на терет послодавца, по основу зараде за новозапослено лице, исплаћене закључно са 31. децембром 2022. године.

Новозапосленим лицем из става 1. овог члана сматра се лице са којим је послодавац закључио уговор о раду у складу са законом којим се уређују радни односи, које је пријавио на обавезно социјално осигурање у Централни регистар обавезног социјалног осигурања и које је пре заснивања радног односа код Националне службе за запошљавање било без прекида пријављено као незапослено најмање шест месеци, а лице које се сматра приправником најмање три месеца.

Новозапосленим лицем из става 1. овог члана не сматра се лице које је пре заснивања радног односа било запослено код послодавца који је повезано лице са послодавцем код кога заснива радни однос, односно код послодавца који би, да није престао да постоји, био повезано лице са послодавцем код кога новозапослено лице заснива радни однос, независно од тога да ли је постојао прекид радног односа.

Повезано лице, у смислу овог закона, је лице које се сматра повезаним лицем у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица.

Олакшицу из става 1. овог члана може остварити послодавац ако се заснивањем радног односа са новозапосленим лицем повећа број запослених код послодавца у односу на број запослених на дан 31. марта 2014. године.

Олакшицу из става 1. овог члана може да користи и послодавац који започне обављање делатности после 31. марта 2014. године.

Послодавац има право на повраћај плаћених доприноса из става 1. овог члана, и то:

- 1) 65% ако је засновао радни однос са најмање једним, а највише са девет новозапослених лица;
- 2) 70% ако је засновао радни однос са најмање 10, а највише са 99 новозапослених лица;
- 3) 75% ако је засновао радни однос са најмање 100 новозапослених лица.

Збир износа плаћеног доприноса за који послодавац има право на повраћај према ставу 7. овог члана и износа плаћеног доприноса за који послодавац нема право на повраћај, представља износ укупно плаћене обавезе доприноса по основу зараде за новозапослено лице.

Повраћај плаћених доприноса из става 7. овог члана врши се у складу са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација, у року од 15 дана од дана подношења захтева за повраћај надлежном пореском органу.

Захтев за повраћај плаћених доприноса из става 9. овог члана подноси се на прописаном обрасцу.

Послодавац који за одређено лице користи било коју врсту подстицаја који су уређени одговарајућим законом, осим у складу са одредбом закона којим се уређује порез на доходак грађана која се односи на исту врсту олакшице, по основу заснивања радног односа са тим лицем нема право да за то лице оствари олакшицу из овог члана.

Олакшицу из овог члана не могу остварити државни органи и организације, Заштитник грађана, Повереник за заштиту равноправности, Државна ревизорска институција, Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Агенција за борбу против корупције, Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки, Комисија за заштиту конкуренције, Комисија за хартије од вредности, Фискални савет, Републичка радиодифузна агенција, Агенција за енергетику Републике Србије и друге јавне агенције, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници, односно корисници јавних средстава.

Образац из става 10. овог члана прописује министар надлежан за послове финансија, подзаконским актом којим је прописан образац за истоврсну олакшицу сагласно закону којим се уређује порез на доходак грађана.

Члан 45а

Брисан („Службени гласник РС“ број 57/14)

Члан 45б

Послодавац који на неодређено време запосли лице са инвалидитетом у складу са законом који уређује спречавање дискриминације лица са инвалидитетом, за које одговарајућом правно-медицински валидном документацијом докаже инвалидност, ослобађа се обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање који се плаћају на основицу, односно на терет средстава послодавца, за период од три године од дана заснивања радног односа тог лица.

Новозапосленим лицем са инвалидитетом из става 1. овог члана сматра се лице са којим је послодавац закључио уговор о раду у складу са законом који уређује рад и које је пријавио на обавезно социјално осигурање код надлежних организација за обавезно социјално осигурање.

Новозапосленим лицем са инвалидитетом из става 1. овог члана неће се сматрати лице које је пре заснивања радног односа било запослено код послодавца који је оснивач или повезано лице са послодавцем код кога заснива радни однос, независно од тога да ли је постојао прекид радног односа.

Ослобођење од плаћања доприноса из овог члана не могу остваривати државни органи и организације, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници.

Послодавци који за одређено лице користе или су користили ослобођење од плаћања доприноса по другом правном основу у складу са одговарајућим прописом, не могу за исто лице остваривати ослобођење од плаћања доприноса из овог члана.

Национална служба за запошљавање плаћа допринос за новозапослена лица са инвалидитетом за које је послодавац остварио олакшицу у складу са ставом 1. овог члана.

Начин и поступак примене одредаба овог члана споразумно уређују министар надлежан за послове финансија, министар надлежан за послове рада, запошљавања и социјалне политике и министар надлежан за послове здравља.

Члан 45в

Послодавац - правно лице које се у смислу закона којим се уређује рачуноводство разврстава у микро и мала правна лица, као и предузетник, предузетник паушалац или предузетник пољопривредник, који заснује радни однос са најмање два нова лица, има право на повраћај 75% плаћених доприноса за обавезно социјално осигурање, на терет запосленог и на терет послодавца, по основу зараде за новозапослено лице, исплаћене закључно са 31. децембром 2022. године.

Новозапосленим лицем из става 1. овог члана сматра се лице са којим је послодавац закључио уговор о раду у складу са законом којим се уређују радни односи, које је пријавио на обавезно социјално осигурање у Централни регистар обавезног социјалног осигурања и које је пре заснивања радног односа код Националне службе за запошљавање било без прекида пријављено као незапослено најмање шест месеци, а лице које се сматра приправником најмање три месеца.

Новозапосленим лицем из става 1. овог члана не сматра се лице које је пре заснивања радног односа било запослено код послодавца који је повезано лице са послодавцем код кога заснива радни однос, односно код послодавца који би, да није престао да постоји, био повезано лице са послодавцем код кога новозапослено лице заснива радни однос, независно од тога да ли је постојао прекид радног односа.

Послодавац који од 1. јануара 2016. године заснује радни однос са једним новозапосленим, па у наредном периоду заснује радни однос и са другим новозапосленим лицем, може користити олакшицу за првог новозапосленог тек по заснивању радног односа са другим новозапосленим лицем, с тим да право на повраћај плаћених доприноса за првог новозапосленог може да оствари за зараду коју је том лицу исплатио за месец у коме је стекао услов за коришћење пореске олакшице.

Олакшицу из става 1. овог члана може да оствари послодавац ако се заснивањем радног односа са новозапосленим лицем повећа број запослених најмање за два у односу на број запослених који је послодавац имао на дан 31. октобра 2015. године.

Ако је у периоду од 31. октобра 2015. године до 31. децембра 2015. године послодавац повећао број запослених у односу на број запослених на дан 31. октобра 2015. године, олакшицу за новозапослене са којима је засновао радни однос од 1. јануара 2016. године може да користи почев од месеца у коме је стекао услов за коришћење олакшице.

Ако је у периоду од 31. октобра 2015. године до 31. децембра 2015. године послодавац смањио број запослених у односу на број запослених на дан 31. октобра 2015. године, олакшицу за новозапослене са чијим заснивањем радног односа повећа број запослених у односу на број који би био да није смањио број запослених у периоду од 31. октобра 2015. године до 31. децембра 2015. године, може да користи почев од месеца у коме је стекао услов за коришћење олакшице.

Олакшицу из става 1. овог члана може да користи и послодавац који започне обављање делатности после 31. октобра 2015. године.

Повраћај плаћених доприноса из става 1. овог члана врши се у складу са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација, у року од 15 дана од дана подношења захтева за повраћај надлежном пореском органу.

Захтев за повраћај плаћених доприноса из става 9. овог члана подноси се на прописаном обрасцу.

Послодавац који за одређено лице користи било коју врсту подстицаја који су уређени одговарајућим законом, осим у складу са одредбом закона којим се уређује порез на доходак грађана која се односи на исту врсту олакшице, по основу заснивања радног односа са тим лицем нема право да за то лице оствари олакшицу из овог члана.

Олакшицу из овог члана не могу остварити државни органи и организације, јавне агенције, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници, односно корисници јавних средстава.

Образац из става 10. овог члана прописује министар надлежан за послове финансија, подзаконским актом којим је прописан образац за истоврсну олакшицу сагласно закону којим се уређује порез на доходак грађана.

Члан 45г

Послодавац - новоосновано привредно друштво, новоосновани предузетник и новоосновани предузетник пољопривредник, који је уписан у регистар надлежног органа, односно организације, може да оствари право на ослобођење од плаћања доприноса на терет запосленог и на терет послодавца по основу зараде оснивача који су запослени у том привредном друштву, односно по основу личне зараде предузетника и предузетника пољопривредника.

Право на ослобођење из става 1. овог члана, послодавац може да оствари за зараде оснивача и личне зараде предузетника и предузетника пољопривредника, исплаћене у периоду од 12 месеци од дана када је основано привредно друштво, односно регистрован предузетник и предузетник пољопривредник, чији месечни износ појединачно за свако лице у периоду коришћења ослобођења није виши од 37.000 динара који износ у себи не садржи порез и припадајуће доприносе из зараде.

Право на ослобођење престаје по истеку периода из става 2. овог члана, односно на дан када се изврши исплата месечне зараде оснивача, односно личне зараде предузетника и предузетника пољопривредника која је виша од износа из става 2. овог члана, и послодавац је дужан да обрачуна и плати припадајуће доприносе по основу те зараде, односно личне зараде, на износ који је исплатио увећан за порез и припадајуће доприносе који се плаћају из зараде, као и да за наредне зараде исплаћене тим лицима обрачунава и плаћа доприносе у складу са законом.

Право на ослобођење из става 1. овог члана послодавац остварује под следећим условима:

1) да је физичко лице - оснивач, односно сваки од оснивача ако их је више, засновао радни однос са новооснованим привредним друштвом, закључио уговор о раду у складу са законом којим се уређују радни односи и да је пријављен на обавезно социјално осигурање у Централни регистар обавезног социјалног осигурања;

2) да је физичко лице - предузетник, односно предузетник пољопривредник пријављен на обавезно социјално осигурање у Централни регистар обавезног социјалног осигурања;

3) да у периоду за који остварује право на ослобођење то право може да оствари за највише девет оснивача запослених, који испуњавају услове;

4) да су физичка лица - оснивачи привредног друштва, предузетник и предузетник пољопривредник, у периоду од најмање шест месеци непрекидно пре дана оснивања привредног друштва, односно регистравања предузетника или предузетника пољопривредника, код Националне службе за запошљавање били пријављени као незапослени или да су у периоду од 12 месеци пре дана оснивања, односно регистравања стекли средње, више или високо образовање, у складу са законом.

Ослобођење из овог члана може да оствари послодавац - привредно друштво, предузетник и предузетник пољопривредник, који је основан, односно регистрован закључно са 31. децембром 2020. године.

По основу зараде, односно личне зараде лица из става 4. овог члана за која је један новоосновани послодавац остварио ослобођење из овог члана, други новоосновани послодавац - привредно друштво, предузетник и предузетник пољопривредник, не може за та лица да оствари ослобођење из овога члана.

Доприноси за обавезно социјално осигурање за лица из става 1. овог члана за која се остварује право на ослобођење, плаћају се из буџета Републике на износ најниже месечне основице доприноса из члана 37. овог закона.

Послодавац који користи ослобођење из овог члана, осим у складу са одредбом закона којим се уређује порез на доходак грађана која се односи на исту врсту ослобођења, по основу заснивања радног односа са тим лицем нема право да за то лице оствари друге олакшице, укључујући и коришћење субвенција за запошљавање и самозапошљавање.

Члан 45д

Послодавац - новоосновано привредно друштво које обавља иновациону делатност у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица може да оствари право на ослобођење од плаћања доприноса на терет запосленог и на терет послодавца по основу зараде оснивача који су запослени у том привредном друштву.

Право на ослобођење из става 1. овог члана, послодавац може да оствари за зараде оснивача исплаћене у периоду од 36 месеци од дана када је основано привредно друштво.

Право на ослобођење из става 1. овог члана може да се оствари за сваког оснивача по основу његове месечне зараде, и то зараде чији износ није виши од 150.000 динара месечно, а уколико је виши онда по основу дела зараде у висини највише до 150.000 динара.

Право на ослобођење из става 1. овог члана послодавац остварује под следећим условима:

1) да је физичко лице - оснивач, односно сваки од оснивача ако их је више, засновао радни однос са новооснованим привредним друштвом, закључио уговор о раду у складу са законом којим се уређују радни односи и да је пријављен на обавезно социјално осигурање у Централни регистар обавезног социјалног осигурања;

2) да у периоду за који остварује право на ослобођење оснивач има најмање 5% акција или удела у новооснованом привредном друштву.

Право на ослобођење из става 1. овог члана може да оствари послодавац - привредно друштво које није повезано ни са једним правним лицем у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица и које не остварује више од 30% свог укупног прихода од других лица која се сматрају повезаним са било којим оснивачем послодавца - привредног друштва.

По основу зараде лица из става 4. овог члана за која је један новоосновани послодавац остварио ослобођење из овог члана, други новоосновани послодавац не може за та лица да оствари ослобођење из овога члана.

Доприноси за обавезно социјално осигурање за лица из става 1. овог члана за која се остварује право на ослобођење, плаћају се из буџета Републике на износ најниже месечне основице доприноса из члана 37. овог закона.

Послодавац који користи ослобођење из овог члана, осим у складу са одредбом закона којим се уређује порез на доходак грађана која се односи на исту врсту ослобођења, по основу заснивања радног односа са тим лицем нема право да за то лице

оствари друге олакшице, укључујући и коришћење субвенција за запошљавање и самозапошљавање.

Члан 45ђ

Послодавац који заснује радни однос са лицем које се у складу са одредбама ст. 5. и 6. овог члана може сматрати квалификованим новозапосленим (у даљем тексту: квалификовано новозапослено лице), ослобађа се обавезе плаћања доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање на терет запосленог и на терет послодавца, за зараду исплаћену закључно са 31. децембром 2022. године.

Послодавац из става 1. овог члана је послодавац који у било ком тренутку у периоду од 1. јануара 2020. године до 31. децембра 2022. године са квалификованим новозапосленим лицем из ст. 5. и 6. овог члана закључи уговор о раду у складу са законом којим се уређују радни односи и који је квалификовано новозапослено лице пријавио на обавезно социјално осигурање у Централни регистар обавезног социјалног осигурања.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, послодавац који је на дан 31. децембра 2020. године имао највише 30 запослених и који у било ком тренутку у периоду од 1. јануара 2020. године закључно са 31. децембром 2021. године је закључио, односно од 1. јануара 2022. године до 31. децембра 2025. године закључи са квалификованим новозапосленим лицем уговор о раду у складу са законом којим се уређују радни односи и који то лице пријави на обавезно социјално осигурање у Централни регистар обавезног социјалног осигурања, ослобађа се обавезе плаћања доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање на терет запосленог и на терет послодавца, за зараду тог лица исплаћену закључно са 31. децембром 2025. године.

Послодавац из става 3. овог члана не може да оствари ослобођење од плаћања доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање по основу зараде исплаћене у периоду од 1. јануара 2023. године до 31. децембра 2025. године за квалификовано новозапослено лице из ст. 5. и 6. овог члана, са којим је закључио уговор о раду после 30. јуна 2021. године, а које је претходно у било ком тренутку после 1. јануара 2020. године било запослено код послодавца који је према редовном годишњем финансијском извештају за 2020. годину имао просечно више од 30 запослених.

Квалификованим новозапосленим лицем из става 1. овог члана сматра се лице које у периоду од 1. јануара 2019. године до 31. децембра 2019. године није имало статус осигураника запосленог, односно осигураника самосталних делатности који је оснивач односно члан привредног друштва који је у радном односу у привредном друштву чији је оснивач односно члан, а које је статус осигураника запосленог, односно осигураника самосталних делатности који је оснивач односно члан привредног друштва који је у радном односу у привредном друштву чији је оснивач односно члан стекло у периоду од 1. јануара 2020. године до 30. априла 2020. године заснивањем радног односа код послодавца из става 1. овог члана или код другог послодавца.

Квалификованим новозапосленим лицем из става 1. овог члана сматра се и лице које у периоду од 1. јануара 2019. године до 30. априла 2020. године није имало статус осигураника запосленог, осигураника самосталних делатности као предузетник, односно осигураника самосталних делатности који је оснивач односно члан привредног друштва који је у радном односу у привредном друштву чији је оснивач односно члан, а које је статус осигураника запосленог, односно статус осигураника самосталних делатности који је оснивач односно члан привредног друштва који је у радном односу у привредном друштву чији је оснивач односно члан стекло у периоду од 1. маја 2020. године до 31. децембра 2020. године заснивањем радног односа код послодавца из става 1. овог члана или код другог послодавца.

Квалификованим новозапосленим лицем сматра се и лице које у периоду од 1. јануара 2019. године до 31. децембра 2021. године није имало статус осигураника запосленог, односно осигураника самосталних делатности који је оснивач односно члан привредног друштва који је у радном односу у привредном друштву чији је оснивач односно члан, а које је у том периоду имало статус осигураника самосталних делатности као предузетник, уколико статус осигураника запосленог, односно осигураника самосталних делатности који је оснивач односно члан привредног друштва који је у радном односу у привредном друштву чији је оснивач односно члан стекне у периоду од 1. јануара 2022. године до 30. априла 2022. године заснивањем радног односа код послодавца из става 3. овог члана или код другог послодавца који је на дан 31. децембра 2020. године имао највише 30 запослених.

Ослобођење из ст. 1. и 3. овог члана може да оствари послодавац ако се заснивањем радног односа са квалификованим новозапосленим лицем повећа број запослених код послодавца у односу на број запослених на дан 31. децембра 2019. године.

Ослобођење из става 1. овог члана може да оствари и послодавац који започне обављање делатности после 31. децембра 2019. године.

Ослобођење из става 3. овог члана може да оствари и послодавац који започне обављање делатности после 31. децембра 2021. године уколико у периоду коришћења ослобођења нема повезана правна лица у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица, а уколико у било ком моменту у том периоду буде имао повезана лица почев од тог момента за наредни период губи право на ослобођење.

Ако у току коришћења ослобођења послодавац смањи број запослених у односу на дан 31. децембар 2019. године, престанком радног односа лица које се не сматра квалификованим новозапосленим лицем, губи право да користи ослобођење за онај број квалификованих новозапослених лица за колико је смањен број запослених у односу на дан 31. децембар 2019. године, при чему, у случају када је ослобођење остварено за више квалификованих новозапослених лица, прво губи ослобођење за оно квалификовано новозапослено лице са којим је раније засновао радни однос.

Изузетно од става 11. овог члана, ако у току коришћења ослобођења послодавац из става 9. или става 10. овог члана смањи број запослених у односу на дан 31. децембар године у којој је започео обављање делатности, престанком радног односа лица које се не сматра квалификованим новозапосленим лицем, губи право да користи ослобођење за онај број квалификованих новозапослених лица за колико је смањен број запослених у односу на дан 31. децембар године у којој је започео обављање делатности, при чему, у случају када је ослобођење остварено за више квалификованих новозапослених лица, прво губи ослобођење за оно квалификовано новозапослено лице са којим је раније засновао радни однос.

Послодавац из става 1. овог члана ослобађа се обавезе плаћања доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање из става 1. овог члана, на следећи начин:

- 1) 100% доприноса - за зараде исплаћене у периоду од 1. јануара 2020. године до 31. децембра 2020. године;
- 2) 95% доприноса - за зараде исплаћене у периоду од 1. јануара 2021. године до 31. децембра 2021. године;
- 3) 85% доприноса - за зараде исплаћене у периоду од 1. јануара 2022. године до 31. децембра 2022. године.

Послодавац из става 3. овог члана ослобађа се обавезе плаћања доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, на следећи начин:

- 1) 85% доприноса - за зараде исплаћене у периоду од 1. јануара 2022. године до 31. децембра 2022. године;

2) 75% доприноса - за зараде исплаћене у периоду од 1. јануара 2023. године до 31. децембра 2023. године;

3) 65% доприноса - за зараде исплаћене у периоду од 1. јануара 2024. године до 31. децембра 2024. године;

4) 55% доприноса - за зараде исплаћене у периоду од 1. јануара 2025. године до 31. децембра 2025. године.

Послодавац из ст. 1, 2. или 3. овог члана, у периоду од 1. јануара 2022. године до 31. децембра 2022. године може за исто квалификовано новозапослено лице да користи ослобођење из става 13. тачка 3) овог члана или ослобођење из става 14. тачка 1) овог члана.

Изузетно од става 14. овог члана, послодавац из става 3. овог члана који користи ослобођење за квалификовано новозапослено лице из става 7. овог члана примењује ослобођење из става 14. овог члана умањено за три процентна поена за сваку годину примене.

Допринеси за обавезно пензијско и инвалидско осигурање за квалификовано новозапослено лице, за које се остварује право на ослобођење од плаћања доприноса сагласно ставу 13. или ставу 14. овог члана, плаћају се из буџета Републике, а за потребе остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања сматрају се плаћеним у моменту доспелости.

Послодавац који за одређено лице користи било коју врсту подстицаја који су уређени одговарајућим законом, осим у складу са одредбом закона којим се уређује порез на доходак грађана која се односи на исту врсту олакшице, по основу заснивања радног односа са тим лицем нема право да за то лице оствари ослобођење из овог члана.

Квалификованим новозапосленим лицем у смислу ст. 5. и 6. овог члана не сматра се лице које је у периоду од 1. јануара 2019. године до 30. априла 2020. године имало статус корисника старосне, привремене старосне или инвалидске пензије.

Квалификованим новозапосленим лицем у смислу става 7. овог члана не сматра се лице које је у периоду од 1. јануара 2019. године до 30. априла 2022. године имало статус корисника старосне, превремене старосне или инвалидске пензије.

Ослобођење из овог члана не могу остварити државни органи и организације, јавне агенције, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници, односно корисници јавних средстава.

Послодавцем у смислу ст. 1. и 3. овог члана сматра се правно лице, предузетник, предузетник паушалац, предузетник пољопривредник, представништво, огранак страног правног лица и физичко лице.

Члан 45е

Процедуру која се односи на плаћање доприноса сагласно чл. 45г, 45д, 45ђ, 45ж и 45з овог закона, споразумно уређују министар надлежан за послове финансија, министар надлежан за послове рада, запошљавања, борачка и социјална питања и министар надлежан за послове здравља.

Члан 45ж

Послодавац који заснује радни однос са новозапосленим лицем ослобађа се обавезе плаћања 100% доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање на терет запосленог и на терет послодавца, за зараду тог новозапосленог лица, исплаћену закључно са 31. децембром 2024. године.

Новозапосленим лицем из става 1. овог члана сматра се лице које у периоду од 1. јануара 2019. године до 28. фебруара 2022. године није имало статус осигураника запосленог, осигураника самосталних делатности као предузетник, односно

осигураника самосталних делатности који је оснивач, односно члан привредног друштва који је у радном односу у привредном друштву чији је оснивач односно члан, а које је статус осигураника запосленог, односно статус осигураника самосталних делатности који је оснивач односно члан привредног друштва који је у радном односу у привредном друштву чији је оснивач односно члан стекло у периоду од 1. марта 2022. године до 31. децембра 2022. године заснивањем радног односа код послодавца из става 1. овог члана или код другог послодавца и које остварује месечну зараду већу од 76.500 динара.

Доприноси за обавезно пензијско и инвалидско осигурање за новозапослено лице, за које се остварује право на ослобођење од плаћања доприноса, плаћају се из буџета Републике, а за потребе остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања сматрају се плаћеним у моменту доспелости.

Послодавац који за одређено лице користи било коју врсту подстицаја који су уређени одговарајућим законом, укључујући накнаде које, у оквиру програма и мера активне политике запошљавања, плаћа Национална служба за запошљавање у складу са законом којим се уређује запошљавање и осигурање за случај незапослености, осим када користи ослобођење у складу са одредбом закона којим се уређује порез на доходак грађана која се односи на исту врсту олакшице, по основу заснивања радног односа са тим лицем нема право да за то лице оствари ослобођење из овог члана.

Новозапосленим лицем из става 1. овог члана не сматра се лице које је од 1. јануара 2019. године имало статус корисника старосне, превремене старосне или инвалидске пензије.

Послодавцем у смислу става 1. овог члана сматра се правно лице, предузетник, предузетник паушалац, предузетник пољопривредник, представништво и огранак страног правног лица.

Члан 45з

Послодавац - правно лице, који у оквиру своје делатности на територији Републике обавља истраживање и развој, ослобађа се обавезе плаћања 100% доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање на терет запосленог и на терет послодавца, за зараду лица која су непосредно ангажована на пословима истраживања и развоја, сразмерно времену које таква лица проведу на пословима истраживања и развоја у односу на пуно радно време.

Лицем које је непосредно ангажовано на пословима истраживања и развоја сматра се лице које ради на спровођењу пројекта на начин да је непосредно укључено у идентификовање и решавање одговарајућих процесних или техничких проблема или задатака повезаних са конкретним пројектом.

Ангажовањем на пословима истраживања и развоја у смислу става 2. овог члана не сматрају се активности повезане са директним или индиректним надзором над спровођењем пројекта или активности подршке у вези са спровођењем пројекта.

Истраживањем у смислу става 1. овог члана сматра се оригинално и планирано истраживање предузето у циљу стицања новог научног или техничког знања и разумевања, а развојем примена резултата истраживања или примена другог научног достигнућа или дизајна у циљу производње нових или значајно побољшаних материјала, уређаја, производа, процеса, система или услуга пре приступања комерцијалној производњи или коришћењу.

Доприноси за обавезно пензијско и инвалидско осигурање за лице из става 1. овог члана, за које се остварује право на ослобођење од плаћања доприноса, плаћају се из буџета Републике, а за потребе остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања сматрају се плаћеним у моменту доспелости.

Ослобођење из става 1. овог члана могу да користе правна лица, која истраживање и развој спроводе за свој рачун и задржавају власништво на нематеријалној имовини која може настати истраживањем и развојем.

Ослобођење из става 1. овог члана не примењује се на зараде исплаћене запосленима ангажованим на активностима истраживања у циљу проналажења и развоја нафте, гаса или минералних залиха у екстрактивној индустрији.

Послодавац који за одређено лице користи било коју врсту подстицаја који су уређени одговарајућим законом, осим када користи ослобођење у складу са одредбом закона којим се уређује порез на доходак грађана која се односи на исту врсту олакшице, по основу заснивања радног односа са тим лицем нема право да за то лице оствари ослобођење из овог члана.

Ограничење у праву на коришћење подстицаја у смислу става 7. овог члана не односи се на послодавца који користи право на двоструко признавање трошкова који су непосредно повезани са истраживањем и развојем у складу са законом којим се уређује порез на добит правних лица.

Члан 46.

Стопе додатног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за стаж осигурања који се запосленом и предузетнику рачуна са увећаним трајањем у складу са законом јесу:

- 1) када се ефективних 12 месеци рада рачуна као 14 месеци стажа осигурања - 3,70%;
- 2) када се ефективних 12 месеци рада рачуна као 15 месеци стажа осигурања - 5,50%;
- 3) када се ефективних 12 месеци рада рачуна као 16 месеци стажа осигурања - 7,30%;
- 4) када се ефективних 12 месеци рада рачуна као 18 месеци стажа осигурања - 11,00%.

Члан 47.

Стопе доприноса за случај инвалидности и телесног оштећења по основу повреде на раду и професионалне болести, односно за случај повреде на раду и професионалне болести, у случајевима утврђеним законом, јесу:

- 1) за пензијско и инвалидско осигурање - 4,00%;
- 2) за здравствено осигурање - 2,00%.

VII. МИРОВАЊЕ ОБАВЕЗА ПЛАЋАЊА ДОПРИНОСА

Члан 48.

За време мировања радног односа које је запосленом одобрено у складу са законом који уређује радне односе, мирује обавеза плаћања доприноса, осим ако законом није друкчије одређено.

Члан 49.

Пољопривреднику коме мирује својство осигураника пољопривредника, у складу са законом који уређује обавезно пензијско и инвалидско осигурање, за тај период мирује обавеза плаћања доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање.

Члан 50.

Предузетнику који прекине обављање делатности у складу са законом, обавеза плаћања доприноса мирује у периоду у којем не обавља делатност.

Предузетник из става 1. овог члана може наставити плаћање доприноса и у периоду у којем не обавља делатност.

VIII. ОБРАЧУНАВАЊЕ, УТВРЂИВАЊЕ И ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА

Члан 51.

Обвезник обрачунавања и плаћања доприноса из основице и на основицу за запослене, изабрана, именована и постављена лица и лица која обављају привремене и повремене послове је послодавац.

Послодавац је дужан да доприносе из става 1. овог члана обрачуна и уплати истовремено са исплатом зараде, разлике зараде или уговорене накнаде за привремене и повремене послове, по прописима који важе у моменту исплате тих примања.

Ако послодавац не исплати зараду до последњег дана у текућем месецу за претходни месец, дужан је да најкасније до тог рока обрачуна и уплати доприносе за претходни месец на најнижу месечну основицу доприноса из члана 37. овог закона.

Ако послодавац у року из става 3. овог члана не обрачуна и не уплати доприносе за претходни месец, надлежна организациона јединица Пореске управе, по службеној дужности, а на основу расположивих података, обрачунава доприносе у име и за рачун послодавца.

Послодавац је дужан да при исплати зараде за одговарајући месец плати разлику између плаћеног износа доприноса у складу са ст. 3. и 4. овог члана и износа доприноса обрачунатог на зараду коју исплаћује.

Обвезник доприноса који остварује зараду или накнаду за привремене и повремене послове код нерезидента Републике (дипломатско или конзуларно представништво стране државе, односно међународна организација или представник и службеник таквог представништва, односно организације и др.) или код другог лица које по закону није у обавези да обрачунава и плаћа доприносе по одбитку, а послодавац не обрачуна и не уплати доприносе истовремено са обрачуном и исплатом зараде, односно накнаде, дужан је да сам обрачуна и плати доприносе по стопама из члана 44. став 1. овог закона, на начин који је за те случајеве прописан за плаћање пореза на доходак грађана, по закону који уређује порез на доходак грађана.

Обвезник доприноса запослени који у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана остварује примања од лица повезаних са послодавцем сагласно члану 13. став 4. Закона о порезу на доходак грађана, дужан је да сам обрачуна и плати доприносе по стопама из члана 44. став 1. овог закона, на начин који је за те случајеве прописан за плаћање пореза на доходак грађана, по закону који уређује порез на доходак грађана.

Члан 52.

Ако се зарада исплаћује у деловима, а први део зараде је мањи од најниже месечне основице доприноса, послодавац је дужан да приликом исплате првог дела зараде, обрачуна и плати доприносе на најнижу месечну основицу доприноса.

Члан 52а

Предузетник из члана 22. став 1, односно пољопривредник из члана 27. став 1. овог закона, који остварује личну зараду у смислу закона који уређује порез на доходак грађана, дужан је да сам обрачуна и плати доприносе на исплаћену зараду по стопама из

члана 44. став 1. овог закона, на начин на који је то прописано за плаћање пореза на зараду, по закону који уређује порез на доходак грађана.

Предузетник, односно пољопривредник из става 1. овог члана који не изврши исплату личне зараде до последњег дана у текућем месецу за претходни месец, дужан је да најкасније до тог рока обрачуна и уплати доприносе на најнижу месечну основицу доприноса из члана 37. овог закона.

Предузетник из члана 22. став 1, односно пољопривредник из члана 27. став 1. овог закона, коме је основица доприноса опорезива добит, дужан је да обрачуна и плати доприносе на начин прописан за обрачунавање и плаћање пореза на приходе од самосталне делатности на опорезиву добит, по закону којим се уређује порез на доходак грађана.

Члан 53.

Доприносе за оснивача, односно члана привредног друштва обрачунава и плаћа привредно друштво чији је члан.

Члан 54.

Обрачун и уплату доприноса за запосленог на неплаћеном одсуству, послодавац је дужан да изврши приликом исплате зарада другим запосленим.

Члан 55.

Обрачун и уплату доприноса за страног држављанина на раду по основу посебног уговора о размени стручњака или споразума о међународној техничкој сарадњи, послодавац је дужан да изврши приликом исплате зарада другим запосленим.

Члан 56.

Доприносе по основу накнаде зараде, односно новчане накнаде која се исплаћује из средстава обавезног здравственог осигурања, организације за запошљавање и осигурање за случај незапослености или у складу са законом који уређује финансијску подршку породици са децом, исплатиоци су дужни да обрачунају и уплате истовремено са исплатом накнаде, по прописима који важе у моменту исплате накнаде.

Члан 57.

Доприносе за лица која остварују уговорену накнаду исплатилац је дужан да обрачуна, обустави и уплати приликом исплате уговорене накнаде.

Лице које остварује уговорену накнаду дужно је да само обрачуна и уплати доприносе у случају када ту накнаду остварује од лица које приликом исплате накнаде није обвезник обрачунавања и плаћања доприноса.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не односе се на самосталне уметнике који остварују приход од уметничке делатности, за које се основица доприноса и плаћање доприноса утврђује у складу са чл. 25. и 58а овог закона.

Члан 58.

За предузетнике који порез плаћају на паушално утврђени приход, самосталне уметнике, свештенике, верске службенике и пољопривреднике из члана 27. став 3. овог закона, изузев лица из члана 65б овог закона, обавезу доприноса утврђује решењем Пореска управа.

Члан 58а

Утврђивање обавезе доприноса за самосталне уметнике врши Пореска управа решењем, на основу података о осигураницима по том основу које јој доставља надлежна организација за обавезно социјално осигурање, обавештења која јој достављају репрезентативна удружења у култури и пријаве за утврђивање обавезе доприноса коју достављају ти осигураници.

Коначна обавеза доприноса за самосталне уметнике утврђује се по истеку календарске године у којој су остварили приход из члана 25. став 1. овог закона по основу самосталне уметничке делатности или друге делатности у области културе.

Самостални уметници су дужни да плаћају аконтацију доприноса из члана 25. став 2. овог закона, на основу решења Пореске управе којим се утврђује годишња и тромесечна аконтациона обавеза доприноса.

Ради утврђивања коначне обавезе доприноса за претходну годину, самостални уметници подносе надлежној организационој јединици Пореске управе пријаву са подацима и доказима о оствареним опорезивим приходима на које се плаћа порез на доходак грађана по закону који уређује порез на доходак грађана.

У пријави из става 4. овог члана, самостални уметници исказују и основицу за аконтацију доприноса за коју се опредељују за текућу годину.

Пријава из става 4. овог члана подноси се најкасније до 15. фебруара наредне за претходну годину, односно у року од 15 дана од дана стицања статуса самосталног уметника, на обрасцу који прописује министар надлежан за послове финансија.

Члан 58б

Ради утврђивања обавезе доприноса за самосталне уметнике, репрезентативна удружења у култури код којих се самостални уметници воде на евиденцији дужна су да надлежној организационој јединици Пореске управе доставе обавештење са подацима о самосталним уметницима који нису осигурани по другом основу једном годишње, најкасније до 31. јануара текуће године.

Обавештење из става 1. овог члана обавезно садржи име и презиме самосталног уметника који није осигуран по другом основу, адресу и порески идентификациони број.

Члан 59.

Утврђивање обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере врши Пореска управа решењем, на основу података о осигураницима по том основу које јој доставља надлежна организација за обавезно социјално осигурање.

Члан 59а

Доприноси из члана 58а овог закона плаћају се у року од 45 дана од дана почетка тромесечја.

До доношења решења о утврђивању аконтације доприноса за текућу годину, самостални уметници дужни су да плаћају аконтацију у висини аконтације утврђене решењем Пореске управе за претходну годину.

Разлику између уплаћених аконтација доприноса и износа коначне обавезе доприноса утврђене за претходну годину решењем Пореске управе, самостални уметници дужни су да плате у року од 15 дана од дана достављања првостепеног решења о утврђивању коначне обавезе.

Члан 60.

Доприноси за предузетнике из члана 58. овог закона плаћају се у року који је законом који уређује порез на доходак грађана утврђен као рок за плаћање пореза по том основу.

Доприноси за пољопривреднике из члана 58. овог закона плаћају се у року од 45 дана од дана почетка тромесечја.

Доприноси из чл. 53. и 59. овог закона плаћају се до 15. у месецу за претходни месец.

Доприноси из члана 11. овог закона плаћају се истовремено са исплатом уговорене накнаде, односно до петог у месецу за претходни месец ако се не остварује уговорена накнада.

Члан 61.

Утврђивање обавезе доприноса за лица која су се укључила у обавезно социјално осигурање врши надлежна организација за обавезно социјално осигурање, у складу са својим актом.

Члан 62.

Страни држављани који се налазе на школовању или стручном усавршавању на територији Републике дужни су да плате допринос за здравствено осигурање најкасније до дана уписа школске године, семестра, односно почетка другог облика стручног усавршавања, за тај период.

Образовна установа код које се страни држављани налазе на школовању или стручном усавршавању на територији Републике не може извршити упис тих лица на школовање, оверу семестра, односно одобрити други облик стручног усавршавања уколико не пружи доказ да су платили допринос за обавезно здравствено осигурање.

Начин плаћања доприноса из става 1. овог члана утврђује организација за обавезно здравствено осигурање својим актом.

Члан 63.

Брисан („Службени гласник РС“ број 95/18)

Члан 63а

За обвезнике доприноса којима се обавеза плаћања доприноса утврђује или се утврђивала у претходном периоду решењем пореског органа и којима је организација за обавезно социјално осигурање утврдила својство осигураника самосталних делатности, односно пољопривредника, у случају када допринос није утврђен за ранији период, обавезу насталу за тај период утврђује решењем порески орган.

Обавеза доприноса из става 1. овог члана утврђује се само за допринос за пензијско и инвалидско осигурање.

Обавеза доприноса из ст. 1. и 2. овог члана утврђује се на најнижу месечну основицу доприноса и по стопи доприноса која важи у моменту утврђивања обавезе, у складу са овим законом.

Члан 64.

Обвезници доприноса не могу бити ослобођени обавезе обрачунавања и плаћања доприноса.

Члан 64а

Допринос за пензијско и инвалидско осигурање и допринос за здравствено осигурање за самосталне уметнике из члана 6. тачка 16) овог закона може плаћати

јединица локалне самоуправе, јединица територијалне аутономије, Република Србија или установа из области културе чији је оснивач јединица локалне самоуправе, јединица територијалне аутономије или Република Србија.

Допринос за пензијско и инвалидско осигурање и допринос за здравствено осигурање за свештенике и верске службенике може плаћати јединица локалне самоуправе, јединица територијалне аутономије или Република Србија.

Члан 64б

Допринос за обавезно здравствено осигурање лица за која се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике обрачунава се, утврђује и плаћа сагласно закону који уређује систем обавезног здравственог осигурања и подзаконским актима за његово спровођење.

Члан 64в

Доприноси за лица из члана 57. став 2. овог закона, која у периоду почев од 1. јануара 2015. године закључно са 31. децембром 2022. године остварују уговорену накнаду од лица које приликом исплате накнаде није обвезник обрачунавања и плаћања доприноса, утврђују се решењем пореског органа и плаћају сагласно одредбама закона којим се уређује порез на доходак грађана, које се односе на уговорену накнаду на коју се порез плаћа самоопорезивањем, остварену у том периоду.

Члан 65.

У погледу утврђивања, наплате и повраћаја доприноса, правних лекова, камате, казних одредби и других питања која нису уређена овим законом, изузев одредаба које се односе на пореска ослобођења, олакшице и отпис, примењују се одговарајуће одредбе закона који уређује порез на доходак грађана, односно закона који уређује порески поступак и пореску администрацију, ако овим законом поједина питања нису друкчије уређена.

Члан 65а

Динарски износ из члана 13. став 3. овог закона усклађује се годишњим индексом потрошачких цена у календарској години која претходи години у којој се усклађивање врши, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

Усклађени динарски износ из става 1. овог члана објављује Влада.

Усклађени динарски износ из става 1. овог члана примењује се од првог дана наредног месеца по објављивању тог износа.

VIIIа УТВРЂИВАЊЕ И ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА ПРЕДУЗЕТНИКА КОЈИ ОСТВАРУЈЕ ОСТАЛЕ НАКНАДЕ ПО ОСНОВУ РОЂЕЊА И НЕГЕ ДЕТЕТА И ПОСЕБНЕ НЕГЕ ДЕТЕТА

Члан 65б

За предузетника који остварује остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета у складу са законом којим се уређује финансијска подршка породици са децом, не плаћају се доприноси за обавезно социјално осигурање по том основу за време остваривања права на ту накнаду.

Изузетно од става 1. овог члана, за предузетника који наставља да обавља предузетничку делатност за време остваривања права на остале накнаде, основицу доприноса чини лична зарада, односно опорезива добит, односно паушално утврђени приход.

Обвезник плаћања доприноса за време остваривања права на остале накнаде је предузетник из става 2. овог члана.

Члан 65в

Брисан („Службени гласник РС“ број 113/17)

IX. ПОВРАЋАЈ ВИШЕ ПЛАЋЕНОГ ДОПРИНОСА И ПРЕСТАНАК ПЛАЋАЊА ДОПРИНОСА У ТОКУ ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ

Члан 66.

Обвезник доприноса који је сам платио доприносе, односно коме је у његово име и у његову корист плаћен допринос из основице која прелази износ највише годишње основице за календарску годину има право на повраћај тако више плаћеног износа доприноса.

Право на повраћај више плаћеног износа доприноса у смислу става 1. овог члана утврђује се решењем Пореске управе, на захтев обвезника доприноса који се подноси на прописаном обрасцу.

Члан 67.

Обвезник доприноса по основу уговорене накнаде, за кога допринос обрачунава, обуставља и плаћа исплатилац прихода у складу са чланом 57. став 1. овог закона може у току текуће године на прописаном обрасцу поднети захтев за престанак обавезе плаћања доприноса по основу будуће уговорене накнаде у тој години, када основица доприноса који су плаћени по основу уговорене накнаде заједно са основицама доприноса који су плаћени по другим основима достигне износ највише годишње основице доприноса.

Решење о престанку обавезе плаћања доприноса по основу будуће уговорене накнаде у току текуће године доноси организација за обавезно социјално осигурање, у року од 15 дана од дана подношења документованог захтева обвезника.

Члан 68.

Министар надлежан за послове финансија, министар надлежан за послове рада, запошљавања и социјалне политике и министар надлежан за послове здравља споразумно ближе уређују услове, поступак и начин за повраћај више плаћеног доприноса и престанак обавезе плаћања доприноса по основу уговорене накнаде у току текуће године.

X. КОНТРОЛА ОБРАЧУНАВАЊА И ПЛАЋАЊА ДОПРИНОСА

Члан 69.

Контролу обрачунавања и плаћања доприноса врши Пореска управа, у складу са прописима који уређују порески поступак и пореску администрацију.

Члан 70.

Обвезник плаћања доприноса дужан је да о плаћеним доприносима обавештава Пореску управу, сагласно закону који уређује порески поступак и пореску администрацију, као и надлежне организације обавезног социјалног осигурања, сагласно прописима који уређују обавезно социјално осигурање.

Члан 71.

Пореска управа и организације обавезног социјалног осигурања дужни су да међусобно размењују податке о обвезницима доприноса, обвезницима обрачунавања и плаћања доприноса, основицама доприноса, износима задужених и наплаћених доприноса, као и друге службене податке везане за доприносе.

Пореска управа дужна је да надлежним организацијама за обавезно социјално осигурање доставља обавештења, односно обрађене податке о утврђеним и наплаћеним доприносима за осигуранике самосталне делатности и осигуранике пољопривреднике, квартално, а најкасније 30 дана од дана истека квартала.

XI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 72.

Брисан („Службени гласник РС“ број 68/14)

Члан 72а

Брисан („Службени гласник РС“ број 68/14)

Члан 72б

Брисан („Службени гласник РС“ број 68/14)

Члан 73.

Брисан („Службени гласник РС“ број 68/14)

Члан 74.

Брисан („Службени гласник РС“ број 68/14)

Члан 74а

Брисан („Службени гласник РС“ број 68/14)

XII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 75.

Доприносе за које је обавеза плаћања настала, односно доспела до дана почетка примене овог закона, обвезници плаћања доприноса су дужни да плате у складу са прописима који су важили до дана почетка примене овог закона.

Члан 76.

Послодавци који су до дана почетка примене овог закона извршили исплату дела зараде за претходни месец, а после почетка примене овог закона врше исплату другог дела или коначну исплату зараде за тај месец, дужни су да обрачун и плаћање доприноса код те исплате изврше у складу са овим законом.

Члан 77.

Даном почетка примене овог закона престају да важе:

1) члан 8. став 1, члан 151. тачка 2), члан 160. став 1. тачка 4), члан 170, члан 174. ст. 1, 4. и 5, чл. 175. до 182, чл. 184. до 190, чл. 192. до 194, чл. 196. до 200, члан 201. ст. 1, 3, 4. и 6, чл. 202. и 203, члан 205. и чл. 216. и 217. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС", број 34/03);

2) члан 94. тач. 9) и 10), члан 100. став 1. тач. 5) и 6), чл. 108. до 108њ , члан 108п ст. 2. и 3. и чл. 108р , 108т , 125а и 125б Закона о здравственом осигурању ("Службени гласник РС", бр. 18/92, 26/93, 53/93, 67/93, 48/94, 25/96, 46/98, 54/99, 29/01, 18/02 и 80/02); 3) члан 65. став 1. тачка 4) и чл. 127. до 143. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", број 71/03).

Члан 78.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењује се од 1. септембра 2004. године.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УШЛЕ У ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ

Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", број 61/05)

Члан 21.

Ради утврђивања месечне аконтације доприноса, за период од почетка примене овог закона до краја 2005. године, самостални уметници дужни су да Пореској управи доставе пријаву из члана 13. овог закона (члан 58а ст. 4. и 5), најкасније у року од месец дана од дана ступања на снагу овог закона.

Коначна обавеза доприноса за обвезнике из става 1. овог члана за 2005. годину утврдиће се у складу са овим законом.

За осигуранике из члана 5. овог закона који су својство осигураника стекли до дана ступања на снагу овог закона, основица доприноса определиће се у смислу тог члана и подаци о томе доставити надлежној организационој јединици Пореске управе, најкасније у року од месец дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 22.

Овај закон примењиваће се почев од првог дана наредног месеца од дана ступања на снагу овог закона, осим чл. 2, 3, 6, 7, 9, 16, 18. и 21. који ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", број 62/06)

Члан 15.

Одредба члана 5. овог закона примењиваће се почев од 1. фебруара 2007. године.

Члан 16.

Одредба члана 6. овог закона примењиваће се на обрачун и плаћање доприноса почев за 2007. годину.

Члан 17.

Повластицу из члана 8. овог закона може да оствари послодавац који на дан 1. септембра 2006. године има најмање исти број запослених као и на дан ступања на снагу овог закона.

Члан 18.

Прво усклађивање динарских износа, сагласно члану 13. овог закона, извршиће се у јануару 2008. године.

Члан 19.

Прописи за извршавање овог закона донеће се у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 20.

Овај закон примењиваће се од 1. јануара 2007. године, осим члана 1. став 2, који ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона и одредаба чл. 4 , 7. и 8 , које ће се примењивати од 1. септембра 2006. године.

Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", број 5/09)

Члан 9.

Основицу доприноса за обавезно здравствено осигурање лица за која се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике, за 2009. годину чини износ од 10% просечне месечне зараде у Републици исплаћене по запосленом у 2008. години, према објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", број 52/11)

Члан 15.

Одредба члана 6. овог закона примењиваће се код утврђивања основице доприноса почев за 2012. годину.

Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", број 101/11)

Члан 7.

Одредба члана 2. овог закона примењиваће се код утврђивања основице доприноса почев за 2012. годину.

Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", број 47/13)

Члан 17.

Исплатиоци који су до дана почетка примене овог закона извршили исплату дела зараде, односно плате и накнаде зараде, односно плате обрачунавају и плаћају доприносе за обавезно социјално осигурање у складу са Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11 и 101/11) закључно са коначном исплатом те зараде, односно плате и накнаде зараде, односно плате.

Члан 18.

Основица доприноса за предузетнике, односно пољопривреднике који су у складу са законом који уређује порез на доходак грађана обвезници пореза на приходе од самосталне делатности, а који се у складу са законом који уређује порез на доходак грађана определе да од 1. јула 2013. исплаћују личну зараду као своје месечно лично примање, је лична зарада.

Члан 19.

Прописи за извршавање овог закона донеће се најкасније у року од месец дана од дана ступања на снагу овог закона.

Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", број 57/14)

Члан 5.

Послодавац који је до 1. јула 2014. године стекао право на олакшицу из чл. 45. и 45а Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13 и 108/13), олакшицу остварује у складу са тим законом.

Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", број 112/15)

Члан 6.

Послодавац који користи олакшицу из члана 45. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14 и 68/14 - др. закон), за одређено новозапослено лице, наставља да користи олакшицу у складу са чланом 3. овог закона.

Послодавац који заснује радни однос са новозапосленим лицима од 1. јануара 2016. године, може да се определи да по основу радног односа са тим лицима користи олакшицу из члана 3. или из члана 4. овог закона.

Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", број 113/17)

Члан 15.

Основица доприноса из чл. 4. и 6. овог закона, коју чини 35% просечне месечне зараде по запосленом у Републици исплаћене у периоду од децембра 2016. године закључно са новембром 2017. године, односно коју чини петоструки износ просечне месечне зараде по запосленом за наведени период, примењиваће се од првог наредног дана од дана објављивања износа основице у "Службеном гласнику Републике Србије".

Износ основица доприноса из става 1. овог члана објављује министар надлежан за послове финансија.

Члан 16.

Ослобођење из члана 10. овог закона примењиваће се од 1. октобра 2018. године.

Члан 17.

Одредбе чл. 12. и 13. овог закона које се односе на утврђивање и плаћање доприноса за предузетника који остварује остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета, примењиваће се од 1. јула 2018. године.

Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", број 95/18)

Члан 15.

Одредбе чл. 2 , 10. и 11. овог закона примењиваће се почев од 1. јануара 2019. године.

Члан 16.

Основице из чл. 5 , 6 , 8 , 9. и 14. овог закона примењиваће се од 1. јануара 2019. године.

Члан 17.

Одредба члана 12. овог закона примењиваће се почев од 1. јануара 2020. године.

Члан 18.

Обвезнику доприноса из члана 13. овог закона коме до дана ступања на снагу овог закона допринос није утврђен за ранији период, порески орган утврђује обавезу сагласно одредбама тог члана овог закона.

Поступке утврђивања доприноса које је до дана ступања на снагу овог закона започела организација за обавезно социјално осигурање, окончаће та организација по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 19.

Основица доприноса за обавезно здравствено осигурање из члана 35б Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 112/15 и 113/17), у делу који се односи на лица за која се остварује ослобођење из члана 45г тог закона, примењује се до истека периода за који послодавац остварује то ослобођење.

Члан 20.

Одредбе члана 43. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 112/15 и 113/17), примењиваће се код утврђивања највише годишње основице доприноса за 2018. годину.

Члан 21.

Послодавац који је до дана ступања на снагу овог закона стекао право на ослобођење из члана 45г Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 112/15 и 113/17), наставља да користи ослобођење у складу са тим законом.

Ослобођење из става 1. овог члана послодавац може да користи за она лица за која је стекао то право до дана ступања на снагу овог закона.

Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање
("Службени гласник РС", број 86/19)

Члан 7.

Одредбе овог закона примењиваће се од 1. јануара 2020. године, осим одредаба члана 1. и члана 6. у делу који се односи на ослобођење од плаћања доприноса по основу зараде код послодавца који обавља иновациону делатност, које ће се примењивати од 1. марта 2020. године.

Члан 8.

Прописи за извршавање овог закона донеће се у року од 120 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", број 118/21)

Члан 9.

За послодавца који користи олакшицу из члана 45ђ Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20 и 44/21), начин утврђивања смањења броја запослених вршиће се по одредбама члана 5. овог закона.

Члан 10.

Одредбе овог закона примењиваће се од 1. јануара 2022. године, осим одредаба члана 7. овог закона, које ће се примењивати од 1. марта 2022. године.